

Національний технічний
університет України
"Київський політехнічний
інститут імені
Ігоря Сікорського"

Кафедра конструювання машин
Механіко-машинобудівного інституту

Кафедра інтелектуальної власності та
приватного права
Факультету соціології і права

Інтелектуальна власність та патентознавство СИЛАБУС Робоча програма навчальної дисципліни

РЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	для галузей знань 02, 03, 05, 06, 07, 23, 28
Спеціальність	всі спеціальності зазначених галузей знань
Освітня програма	всі освітні програми спеціальностей, що віднесені до зазначених галузей знань
Статус дисципліни	обов'язкова
Форма навчання	очна (денна)
Рік підготовки, семестр	рік перший, семестри 2, весняний семестр
Обсяг дисципліни	3 кредити (90 годин), з них лекції 36 годин, практичні заняття 18 годин, самостійна робота 36 годин
Семестровий контроль / контрольні заходи	Модульна контрольна робота Залік
Розклад занять	Згідно з розкладом http://rozklad.kpi.ua/
Мова викладання	українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектори та викладачі практичних занять: кафедри Інтелектуальної власності та приватного права кафедри Конструювання машин відповідно до навантаження науково-педагогічного персоналу
Розміщення курсу	Визначається лектором відповідної частини курсу та доводиться до відома студентів на першому занятті https://campus.kpi.ua/

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

1.1. Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна складається з двох частин:

- Частина 1. "Інтелектуальна власність та патентознавство – 1. Право інтелектуальної власності" (забезпечує кафедра інтелектуальної власності та приватного права Факультету соціології і права).
- Частина 2. "Інтелектуальна власність та патентознавство – 2. Патентознавство та набуття прав" (забезпечує кафедра Конструювання машин Навчально-наукового Механіко-машинобудівного інституту).

1.2. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є підготовка фахівця, який має базові компетенції з права інтелектуальної власності, зокрема щодо законодавства та системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні, їх критеріїв правової охорони та строків чинності майнових прав, оцінки, комерціалізації, та договірних способів розпорядження майновими правами інтелектуальної власності та захисту прав інтелектуальної власності, створення об'єктів інтелектуальної власності, здійснення патентних досліджень за базами даних Укрпатенту, регіональних відомств та Всесвітньої організації інтелектуальної власності, набуття прав (державна реєстрація прав) на об'єкти права інтелектуальної власності.

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів **компетенцій**:

Загальні компетентності	
ЗК 1	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК 2	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
ЗК 3	Здатність працювати в міжнародному контексті
ЗК 4	Здатність розробляти проекти та управляти ними

Фахові компетентності	
ФК 1	Здатність захищати інтелектуальну власність, зокрема патентувати винаходи у біотехнології
ФК 2	Здатність здійснювати пошук необхідної інформації в науковій і технічній літературі, базах даних та інших джерелах
ФК 3	Здатність розробляти та реалізовувати комерційні та науково-технічні плани і проекти в галузі біотехнології з урахуванням всіх аспектів вирішуваної проблеми, включаючи технічні, виробничі, експлуатаційні, комерційні, правові, питання охорони праці і навколишнього середовища

Предмет навчальної дисципліни – сукупність норм права, що регулюють суспільні відносини відображені у законодавстві, правовій доктрині та судовій практиці та, які пов'язані зі створенням, охороною результатів інтелектуальної творчої діяльності та захистом прав на них.

1.3. Результати навчання

Програмні результати навчання	
ПРН 1	Вміти здійснювати патентний пошук, знаходити та обробляти необхідну науково-технічну інформацію; самостійно складати заявку на винахід
ПРН 2	Знати вітчизняне та міжнародне законодавство у сфері авторського права. Вміти захищати свою інтелектуальну власність та уникати порушень інтелектуальної власності інших осіб
ПРН 3	Планувати та управляти науково-дослідними, науково-технічними та/або виробничими

проектами у галузі біотехнології, базуючись на сучасних тенденціях розвитку науки, техніки та суспільства

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни

Перелік дисциплін, або знань та умінь, володіння якими необхідні здобувачу вищої освіти для успішного засвоєння дисципліни	Перелік дисциплін, які базуються на результатах навчання з даної дисципліни
Вивчається на основі ступеня бакалавра	<ul style="list-style-type: none"> • Спеціальні дисципліни, які передбачають виконання задач технічної творчості • Наукова робота за темою магістерської дисертації • Практика

3. Зміст навчальної дисципліни

Частина 1. Право інтелектуальної власності

Тема 1. Система інтелектуальної власності

Тема 2. Виникнення і набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності

Тема 3. Захист прав інтелектуальної власності

Тема 4. Договори у сфері інтелектуальної власності

Тема 5. Економіка інтелектуальної власності

Тема 6. Управління інтелектуальною власністю

Частина 2. Патентознавство та набуття прав

Тема 7. Створення і патентно-інформаційні дослідження об'єктів прав промислової власності

Тема 8. Правова охорона результатів науково-технічної творчості

Тема 9. Правова охорона комерційних позначень

Тема 10. Правова охорона авторських та суміжних прав

Тема 11. Недобросовісна конкуренція її види, механізми попередження, виявлення та протидії, відповідальність за порушення прав

4. Навчальні матеріали та ресурси

Частина 1. Базова література

1. Інтелектуальна власність та патентознавство : підручник / Н. О. Білоусова, Н. В. Гаврушкевич, М. А. Данильченко, О.Я. Юрчишин та ін., за ред. проф. П.М. Цибульова та доц. А. С. Ромашко; Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. 374 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/44252>. (дата звернення 01.06.2024).

2. Право інтелектуальної власності: підручник / за заг. ред. С.Б. Булеци, О.І. Чепис. Ужгород: РІК-У, 2019. 488 с. (бібліотека Університету). (дата звернення 01.06.2024).

3. Право інтелектуальної власності: Академ. курс: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За заг. ред. О.А. Підпригори, О.Д. Святоцького – 2-ге вид., переробл і доп. – К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2004. –672 с. (дата звернення 01.06.2024).

4. Право інтелектуальної власності: академічний курс / О. П. Орлюк, Г. О. Андрощук, О. Б. Бутнік-Сіверський та ін.; за ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. К.: Ін Юре, 2007. 696 с. (дата звернення 01.06.2024).

5. Право інтелектуальної власності: підручник / за заг. ред. О.І. Харитонові. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 539 с. (бібліотека Університету); (дата звернення 01.06.2024).

6. Інтелектуальна власність та авторське право: навчальний посібник/ І.М. Чістякова та інші. Київ: Каравела, 2019. 203 с. (бібліотека Університету). (дата звернення 01.06.2024).

7. Вєрба І.І. Основи інтелектуальної власності [Електронний ресурс] : навчальний по-

сібник / І. І. Верба, В. О. Коваль ; за ред. С. В. Чікіна ; НТУУ "КПІ". – 2-ге вид., перероб. і доп. – Електронні текстові дані (1 файл: 2,20 Кбайт). – Київ: НТУУ "КПІ", 2013. – 262 с.: 23 іл. – Режим доступу <http://library.kpi.ua:8080/handle/123456789/2387>(дата звернення 01.06.2024).

8. Ромашко А.С. Міжнародні договори та угоди у сфері інтелектуальної власності: Навч. посіб. / А.С. Ромашко, І.І. Верба, В.В. Пригода. – Вид.2-ге переробл. та доповн. [Електронний ресурс] / - К.: НТУУ "КПІ", 2015. – 186. Режим доступу <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/28002>(дата звернення 01.06.2024).

Додаткова література:

1. Посібник для суддів з інтелектуальної власності /Л.М. Бенедисюк та ін. К.: К.І.С., 2018. 424 с. (дата звернення 01.06.2024).
2. Коваль І.Ф. Комерціалізація прав інтелектуальної власності: навч.посіб. К.: Юрінком Інтер, 2018. 272 с. (дата звернення 01.06.2024).
3. Якубівський І.Є. Набуття, здійснення та захист майнових прав інтелектуальної власності в Україні: монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 522 с. (дата звернення 01.06.2024).
4. Вахонєва Т.М. Авторське право і суміжні права в Україні: навчальний посібник. К.: ВД «Дакор», 2016. 564 с. (дата звернення 01.06.2024).
5. Жилінкова О.В. Договірне регулювання відносин щодо інтелектуальної власності в Україні та за кордоном: монографія. К.: Юрінком Інтер, 2015. 280 с. (дата звернення 01.06.2024).
6. Коваль І. Ф. Захист прав у сфері промислової власності: проблеми законодавчого забезпечення та правозастосування: монографія. К.: НДІ ІВ НАПрН України, Лазурит-Полиграф, 2011. 320 с. (дата звернення 01.06.2024).
7. Цивільний кодекс України: науково-практичний коментар (пояснення, тлумачення, рекомендації з використанням позицій вищих судових інстанцій, Міністерства юстиції, науковців, фахівців). Т. 6: Право інтелектуальної власності / за ред. проф. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Х.: ФОП Лисяк Л.С., 2011. 592 с. (Коментарі та аналітика). (дата звернення 01.06.2024).

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

Web-site Верховної ради України. Законодавство України - <https://zakon.rada.gov.ua/>

Web-site Міністерства економіки України –

<http://www.me.gov.ua/Tags/DocumentsByTag?lang=uk-UA&id=bb27fb37-4305-4686-9ea0-995d1c10f028&tag=DerzhavnaSluzhbaIntelektualnoiVlasnosti>.

Web-site Українського національного офісу інтелектуальної власності та інновацій. Режим доступу: <https://nipo.gov.ua/>.

Web-site Всесвітньої організації інтелектуальної власності - <http://www.wipo.int/portal/index.html.ru>

Web-site Державна система правової охорони інтелектуальної власності - <https://ukrpatent.org>

Частина 2. Базова література

1. Кузнецов Ю.М. Патентознавство та авторське право: Підручник – К.: ТОВ "Кондор", 2005. – 428 с., 2-е видання, перероблене і доповнене, 2009. – 446 с. (дата звернення 01.06.2024).
2. Мікульонок І.О. Інтелектуальна власність та патентознавство: підручник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2019. 244 с. Досткп: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/31664>(дата звернення 01.06.2024).
3. Мікульонок І.О. Складання та подання заявки на винахід і заявки на корисну модель: навч. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 116 с. Доступ: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/39745>(дата звернення 01.06.2024).
4. Практикум з дисципліни "Патентознавство та авторське право" для студентів та аспірантів технічних спеціальностей та спеціальності "Інтелектуальна власність" [Електронний ресурс]. – Київ: НТУУ "КПІ", 2023. – 120 с. – Режим доступу: <http://library.kpi.ua:8080/handle/123456789/2387>(дата звернення 01.06.2024).

- ронний ресурс] / А. С. Ромашко, О. М. Кравець, О. В. Литвин ; НТУУ "КПІ". – Електронні текстові дані (1 файл: 2,72 Мбайт). – Київ: НТУУ "КПІ", 2014. – – Режим доступу <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/28003>(дата звернення 01.06.2024).
5. Ромашко А.С. Міжнародні договори та угоди у сфері інтелектуальної власності: Навч. посіб. / А.С. Ромашко, І.І. Верба, В.В. Пригода. – Вид.2-ге переробл. та доповн. [Електронний ресурс] / - К.: НТУУ "КПІ", 2015. – 186. Режим доступу <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/28002>(дата звернення 01.06.2024).
  6. Ромашко А.С. Торговельна марка: самостійний пошук, підготовка до реєстрації, моніторинг Навч. посіб. / А.С. Ромашко, О.М.Кравець. – [Електронний ресурс] / - К.: НТУУ "КПІ", 2016. – 170. гриф Затверджено Вченою радою НТУУ "КПІ" від 30 червня 2016 р– Режим доступу <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/28006>(дата звернення 01.06.2024).

Частина 2. Додаткова література

1. Кузнєцов Ю. М., Мікульонок І. О., Самойленко О. В. Практикум з дисципліни "Патентознавство та авторське право". Навчальний посібник / Під ред. Ю.М. Кузнєцова. – Київ: НТУУ "КПІ", 2014. – 317 с. (дата звернення 01.06.2024).
2. Текст лекцій з дисципліни "НАБУТТЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ" Частина 1 "Набуття прав на винахід (корисну модель)" для спеціальностей ОКХ спеціаліст 7.18010011 "Інтелектуальна власність" та магістр 8.18010011 "Інтелектуальна власність"/ Уклад. А.С. Ромашко - К.: НТУУ "КПІ" (електронне видання), 2012. - 137 с. [Електронний ресурс]. (дата звернення 01.06.2024).
3. Текст лекцій з дисципліни «Набуття прав інтелектуальної власності» Ч. 2 «Набуття прав на промислові зразки» для спеціальностей ОКХ спеціаліст 7.18010011 «Інтелектуальна власність», магістр 8.18010011 «Інтелектуальна власність» [Електронний ресурс] / НТУУ «КПІ»; уклад. А. С. Ромашко. – Електронні текстові дані (1 файл: 432 Кбайт). – Київ : НТУУ «КПІ», 2013. – 64 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/2662> (дата звернення 01.06.2024).
4. Збірник тестових питань з дисципліни «Патентознавство та авторське право» для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» [Електронний ресурс] / НТУУ «КПІ»; уклад. А. С. Ромашко. – Електронні текстові дані (1 файл: 217 Кбайт). – Київ : НТУУ «КПІ», 2013. – 34 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/2663> (дата звернення 01.06.2024).

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

Web-site Верховної ради України. Законодавство України <https://zakon.rada.gov.ua/>

Web-site Міністерства економіки України –

<http://www.me.gov.ua/Tags/DocumentsByTag?lang=uk-UA&id=bb27fb37-4305-4686-9ea0-995d1c10f028&tag=DerzhavnaSluzhbaIntelektualnoiVlasnosti>

Web-site Українського національного офісу інтелектуальної власності та інновацій. Режим доступу: <https://nipo.gov.ua/>.

Web-site Всесвітньої організації інтелектуальної власності - <http://www.wipo.int/portal/index.html.ru>

Web-site Державна система правової охорони інтелектуальної власності - <https://ukrpatent.org>

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

5.1 Розподіл навчального часу за темами

частина 1. Право інтелектуальної власності

Назви змістових модулів, тем	Ауди- торні, год	СРС , год
Частина 1. Право інтелектуальної власності		
Тема 1. Лекція 1. Система інтелектуальної власності	2	1
Тема 2. Лекція 2. Виникнення і набуття прав інтелектуальної власності	2	1
Практичне заняття 1 з тем 1-2. Система інтелектуальної власності. Виникнення і набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності	2	2
Тема 3. Лекція 3. Захист прав інтелектуальної власності.	2	1
Тема 4. Лекція 4. Договори у сфері інтелектуальної власності	2	1
Практичне заняття 2 з тем 3-4. Захист прав інтелектуальної власності. Договори у сфері інтелектуальної власності	2	2
Тема 5. Лекція 5. Економіка інтелектуальної власності	2	1
Тема 6. Лекція 6. Управління інтелектуальною власністю	2	1
Практичне заняття 3 з тем 5-6. Економіка інтелектуальної власності. Управління інтелектуальною власністю	2	2
Всього годин за частиною 1:	18	12

Частина 2. Патентознавство та набуття прав		
Тема 7 Створення і патентно-інформаційні дослідження об'єктів правпромислової власності Лекція 1. 7.1. Творчість як вид інтелектуальної праці. 7.2. Методи постановки і вирішення творчих задач на прикладі винахідництва. 7.3. Етапи розроблення винаходу	2	1
Лекція 2. 7.4. Патентна інформація і документація, патентні дослідження. 7.5. Патентно-інформаційні ресурси. 7.6. Патентні дослідження 7.7. Патентний формуляр	2	1
Практичне заняття №1. Розв'язання винахідницьких задач. Патентно-інформаційний пошук.	2	2
Тема 8 Правова охорона результатів науково-технічної творчості Лекція 3. 8.1. Порядок набуття прав на винаходи і корисні моделі	2	0,5
Практичне заняття №2. Підбір аналогів і вибір найближчого аналога, по будова формули.	2	1
Лекція 4. 8.2. Оформлення заявки на реєстрацію прав на винахід (корисну модель)	2	0,5
Лекція 5. 8.2. (продовження)	2	0,5
Практичне заняття №3. Оформлення заявки на реєстрацію майнових прав на винахід (корисну модель).	2	2,5
Лекція 6. 8.3. Порядок набуття прав на промислові зразки	2	0,5
Практичне заняття №4. Оформлення заявки на реєстрацію майнових прав на промисловий зразок.	2	1,5
Лекція 7. 8.4. Порядок набуття прав на комерційну таємницю та раціоналізаторську пропозицію. Наукове відкриття, напівпровідниковий виріб, сорти рослин та окремі аспекти їх охорони.	2	0,5
Тема 9 Правова охорона комерційних позначень Лекція 8. 9.1. Поняття про фірмове (комерційне) найменування та географічні зазначення 9.2. Набуття прав на торговельну марку	2	0,5
Лекція 9. 9.2. (продовження) 9.3. Набуття прав на географічне зазначення	2	0,5

Практичне заняття №5. Оформлення заявки на реєстрацію майнових прав на торговельну марку.	2	2
Лекція 10. Тема 10 Правова охорона авторських та суміжних прав 10.1. Особливості охорони авторських прав в Україні та світі 10.2. Державна реєстрація авторських прав 10.3. Особливості охорони об'єктів суміжних прав в Україні та світі Тема 11 Недобросовісна конкуренція її види, механізми попередження, виявлення та протидії. Відповідальність за порушення прав 11.1. Недобросовісна конкуренція її види. Положення про недобросовісну конкуренцію в Паризькій конвенції та в Україні 11.2. Протидія піратству, тролінгу та контрафакту. Піратство та тролінг в Україні та світі 11.3. Паразитичний маркетинг при заходах спортивно-масового та куль-турного характеру	2	0,5
Практичне заняття №6. Охорона комерційної тасмниці. Реєстрація авторського права.	2	2
Модульна контрольна робота. 1. За темами 7 та 8 2. За темами 9, 10 та 11	2	
Підготовка до МКР		2
Підготовка до заліку		4
Залік	2	
Всього годин за частиною 2:	36	24
Разом за частинами 1 і 2:	90	36

5.2. Методика опанування

Теоретична частина

ЧАСТИНА 1. Право інтелектуальної власності – 12 годин (6 лекцій)

Лекція 1. Система інтелектуальної власності (2 год.)

Мета:

навчальна: сформувати уявлення про право інтелектуальної власності, систему об'єктів права інтелектуальної власності, суб'єктів права на них та змісту їх прав, законодавство у сфері інтелектуальної власності, державну систему правової охорони інтелектуальної власності;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Зміст лекції:

1. Поняття: «об'єкт інтелектуальної власності» та «право інтелектуальної власності».
2. Об'єкти права інтелектуальної власності.
3. Суб'єкти права інтелектуальної власності.
4. Національне законодавство про інтелектуальну власність.
5. Міжнародне законодавство про інтелектуальну власність.
6. Державна система інтелектуальної власності.

Лекція 2. Виникнення і набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності (2 год.)

Мета:

навчальна: сформувати уявлення про виникнення та набуття права на різні об'єкти права ін-

телектуальної власності, різницю понять «виникнення» та «набуття права» на об'єкти права інтелектуальної власності;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Зміст лекції:

1. Виникнення прав на об'єкти авторського права.
2. Виникнення прав на об'єкти суміжних прав.
3. Набуття прав на об'єкти патентного права та промислові зразки.
4. Набуття прав на комерційні позначення.
5. Виникнення та набуття права на інші об'єкти права інтелектуальної власності.

Лекція 3. Захист прав інтелектуальної власності (2 год.)

Мета:

навчальна: сформувати уявлення про поняття, підстави, форми, способи захисту прав інтелектуальної власності;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Зміст лекції:

1. Поняття та підстави захисту прав інтелектуальної власності.
2. Юрисдикційна форма захисту прав інтелектуальної власності.
3. Неюрисдикційна форма захисту прав інтелектуальної власності.

Лекція 4. Договори у сфері інтелектуальної власності (2 год.)

Мета:

навчальна: сформувати уявлення про договірні способи розпорядження майновими правами інтелектуальної власності;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Зміст лекції:

1. Поняття і зміст договору.
2. Договори на етапі створення об'єкта інтелектуальної власності.
3. Договори на етапі використання об'єкта інтелектуальної власності.
4. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.
5. Інші договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Лекція 5. Економіка інтелектуальної власності (2 год.)

Мета:

навчальна: сформувати уявлення про комерціалізацію прав інтелектуальної власності;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Зміст лекції:

1. Інтелектуальна власність як нематеріальний актив.
2. Оцінка вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності.
3. Бухгалтерський облік інтелектуальної власності.
4. Оподаткування операцій з об'єктами права інтелектуальної власності.
5. Комерціалізація прав інтелектуальної власності.

Лекція 6. Управління інтелектуальною власністю (2 год.)

Мета:

навчальна: сформувати уявлення про принципи управління інтелектуальною власністю, життє-

вий цикл об'єкта права інтелектуальної власності, управління об'єктом інтелектуальної власності на різних етапах його життєвого циклу;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Зміст лекції:

1. Поняття управління і принципи управління інтелектуальною власністю.
2. Життєвий цикл об'єкта права інтелектуальної власності.
3. Управління об'єктом інтелектуальної власності на різних етапах його життєвого циклу.

ЧАСТИНА 2 Патентознавство та набуття прав – 24

години 10 лекцій, 1 модульна контрольна робота та залік)

ТЕМА 7 СТВОРЕННЯ І ПАТЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ОБ'ЄКТІВ ПРАВ ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ

ЧАСТИНА 2. ЛЕКЦІЯ 1

7.1. Творчість як вид інтелектуальної праці. Соціальні аспекти науково-технічної творчості. Загальна характеристика ОПІВ.

7.2. Методи постановки і вирішення творчих задач на прикладі винахідництва. Загальна класифікація методів розв'язання винахідницьких задач, їх суть.

7.3. Етапи розроблення винаходу

ЧАСТИНА 2. ЛЕКЦІЯ 2

7.4. Патентна інформація і документація, патентні дослідження. Патентна документація і нормативна база патентно-інформаційної діяльності. Державна система патентної інформації. Національні і міжнародні класифікації об'єктів промислової власності.

7.5. Патентно-інформаційні ресурси. Непатентна інформація. Використання мережі Інтернет для пошуку патентної інформації

7.6. Патентні дослідження Зміст і порядок патентних досліджень. Життєвий цикл об'єкта господарської діяльності. Патентний формуляр. Використання патентної інформації при створенні та освоєнні нової техніки. Патентний ландшафт – поняття та застосування.

7.7. Патентний формуляр. Призначення та підготовка

ТЕМА 8 ПРОВА ОХОРОНА РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ

ЧАСТИНА 2. ЛЕКЦІЯ 3

8.1. Порядок набуття прав на винаходи і корисні моделі.

Загальні положення. Поняття винаходу і корисної моделі. Об'єкти винаходів і корисних моделей. Об'єкти, що не визнаються винаходами (корисними моделями). Суб'єкти права на винаходи (корисні моделі). Умови надання правової охорони винаходам (корисним моделям). Збори з набуття прав. Порядок одержання патенту: дата подання заявки, пріоритет заявки, відкликання та зміна заявки. Тимчасова правова охорона, публікації про видачу патенту, експертиза заявки, реєстрація патенту, видача патенту.

ЧАСТИНА 2. ЛЕКЦІЯ 4

8.2. Оформлення заявки на реєстрацію прав на винахід (корисну модель).

Перелік матеріалів при поданні заявки в Україні. Вимога єдності винаходу (корисної моделі). Формула винаходу (призначення, структура, складання, особливості). Вимоги до опису винаходу (корисної моделі). Вимоги до графічних матеріалів, які пояснюють опис винаходу. Реферат винаходу. Оформлення документів заявки. Збори за заявкою.

ЧАСТИНА 2. ЛЕКЦІЯ 5

8.2. Оформлення заявки на реєстрацію прав на винахід (корисну модель). (Продовження)

Види та суть експертиз за заявками, діловодство за заявкою види висновків, рішень та запитів органу патентної експертизи за матеріалами заявки про видачу патенту на винахід (корисну модель). Патентування винаходу (корисної моделі) в іноземних державах і особливості міжнародної процедури за договором РСТ міжнародної заявки, міжнародної публікації,

міжнародного пошуку. Оформлення міжнародної заявки на винахід. Механізми попередження промислового тролінгу.

ЧАСТИНА 2. ЛЕКЦІЯ 6

8.3. Порядок набуття прав на промислові зразки

Поняття промислового зразка. Незареєстрований промисловий зразок. Охорона незареєстрованих промислових зразків в країнах ЄС та в Україні та її термін. Об'єкти промислових зразків. Об'єкти, що не визнаються промисловими зразками. Суб'єкти права промислові зразки. Умови надання правової охорони та умови охороноспроможності промислового зразка. Експертиза промислових зразків. Термін реєстрації. Обсяг правової охорони. Збори з набуття прав. Експертиза. Вимоги щодо оформлення заявки на реєстрацію промислового зразка. Перелік матеріалів при поданні заявки в Україні та вимоги до них. Система класифікування промислових зразків. Охорона промислового зразка в іноземних державах, в тому числі і за Гаазькою системою. Особливості міжнародної заявки та її експертизи.

ЧАСТИНА 2. ЛЕКЦІЯ 7

8.4. Порядок набуття прав на комерційну таємницю та раціоналізаторську пропозицію. Наукове відкриття, напівпровідниковий виріб, сорти рослин та окремі аспекти їх охорони.

Інформація з обмеженим доступом її види та характеристика. Відомості, що не можуть становити комерційну таємницю. Поняття “ноу-хау” та його відношення до об'єктів права інтелектуальної власності. Раціоналізаторська пропозиція в законодавстві України. Взаємозв'язок раціоналізаторської пропозиції з іншими об'єктами права інтелектуальної власності. Порівняльний аналіз охорони раціоналізаторської пропозиції в світі. Методи охорони інформації, що має комерційну цінність для підприємства (установи, організації) Компонування напівпровідникових виробів. Наукові відкриття. Сорти рослин

ЧАСТИНА 2. ЛЕКЦІЯ 8

ТЕМА 9. ПРАВОВА ОХОРОНА КОМЕРЦІЙНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

9.1. Поняття про фірмове (комерційне) найменування та географічні зазначення
Ідентифікація комерційних позначень як типових об'єктів права інтелектуальної власності. Поняття про фірмове (комерційне) найменування; торговельні марки; географічні зазначення. Зміст права на комерційне найменування та географічне зазначення. Правова охорона незареєстрованих комерційних позначень. Взаємозв'язок різних об'єктів права інтелектуальної власності.

9.2. Набуття прав на торговельну марку

Суб'єкти і об'єкти права на торговельну марку. Умови надання правової охорони. Підстави для відмови в наданні правової охорони.

ЧАСТИНА 2. ЛЕКЦІЯ 9

9.2. Набуття прав на торговельну марку (Продовження)

Правила складання заявки про реєстрацію певного комерційного позначення як типового об'єкта права інтелектуальної власності. Правила експертизи заявок про реєстрацію комерційних позначень, що є типовими об'єктами права інтелектуальної власності. Застосування положень міжнародних класифікаційних угод, які стосуються торговельних марок. Самостійний пошук торговельної марки перед процедурою реєстрації та під час моніторингу для виявлення порушень прав з застосуванням доступних електронних джерел. Міжнародна охорона торговельних марок за Мадридською системою. Приклад оформлення міжнародної заявки. Особливості, що стосуються торговельних марок у відповідності з угодою про асоціацію.

9.3. Набуття прав на географічні зазначення

Географічне зазначення - важливий аспект ринку якісних товарів. Види географічних зазначень. Порядок набуття прав на географічне зазначення. Застосування положень міжнародних угод, які стосуються географічних зазначень. Особливості, що стосуються географічних зазначень відповідно до угоди про асоціацію.

ЧАСТИНА 2. ЛЕКЦІЯ 10

ТЕМА 10. ПРАВОВА ОХОРОНА АВТОРСЬКИХ ТА СУМІЖНИХ ПРАВ

10.1. Особливості охорони авторських прав в Україні та світі.

Об'єкти/суб'єкти авторського права. Обсяг правової охорони та термін охорони.

10.2. Державна реєстрація авторських прав.

Охоронний документ: вид, обов'язковість, склад заявки, експертиза за заявкою, процедура отримання, вартість. Права, що випливають із охоронного документу. Сповіщення власника про свої права. Службові твори. Співавторство. Використання об'єктів авторського права без згоди власника. Набуття прав за кордоном. Послуга ВОІВ WIPO PROOF

10.3. Особливості охорони об'єктів суміжних прав в Україні та світі

Об'єкти/суб'єкти суміжних прав. Обсяг правової охорони та термін охорони.

ТЕМА 11. НЕДОБРОСОВІСНА КОНКУРЕНЦІЯ ЇЇ ВИДИ, МЕХАНІЗМИ ПОПЕРЕДЖЕННЯ, ВИЯВЛЕННЯ ТА ПРОТИДІЇ. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВ

11.1. Недобросовісна конкуренція її види

Положення про недобросовісну конкуренцію в Паризькій конвенції та в Україні

11.2. Протидія піратству, тролінгу та контрафакту.

Піратство та тролінг в Україні та в світі. Механізми попередження недобросовісної конкуренції та контрафактної продукції.

11.3. Паразитичний маркетинг при заходах спортивно-масового та культурного характеру.

Приклади паразитичного маркетингу та засоби протидії.

Практична частина

Частина 1. Право інтелектуальної власності – 6 годин (3 практичні заняття)

Практичне заняття 1. Система інтелектуальної власності. Виникнення і набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності (2 год.)

Мета:

навчальна: узагальнити знання про право інтелектуальної власності, систему об'єктів права інтелектуальної власності, суб'єктів права на них та змісту їх прав, виникнення та набуття права на об'єкти інтелектуальної власності;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Питання для повторення: Поняття: «об'єкт інтелектуальної власності» та «право інтелектуальної власності». Об'єкти права інтелектуальної власності. Суб'єкти права інтелектуальної власності. Національне законодавство про інтелектуальну власність. Міжнародне законодавство про інтелектуальну власність. Державна система інтелектуальної власності. Виникнення прав на об'єкти авторського права. Виникнення прав на об'єкти суміжних прав. Набуття прав на об'єкти патентного права та промислові зразки. Набуття прав на комерційні позначення. Виникнення та набуття права на інші об'єкти права інтелектуальної власності.

Питання для аналізу:

1. Як Ви розумієте поняття «творча діяльність» та «інтелектуальна діяльність». Наведіть приклади. Відповідь обґрунтуйте.
2. Яке поняття є ширшим – «автор» чи «суб'єкт права»? Хто може бути автором – фізична чи юридична особа? Відповідь обґрунтуйте.
3. Як Ви розумієте поняття «виникнення майнових прав інтелектуальної власності» та «набуття прав інтелектуальної власності»? Наведіть приклади. Відповідь обґрунтуйте.

4. Чи можна вважати особистий лист написаний для іншої людини об'єктом авторського права? Хто має право розпоряджатися таким листом – його автор чи людина, якій він написаний?
5. Чи можуть існувати об'єкти суміжних прав без авторських? Відповідь обґрунтуйте. Які права виникають у виконавця пісні – авторські чи суміжні? Чи має право виконавець пісні розпоряджатися текстом пісні і музикою? Якщо так, то за яких умов?
6. Як Ви розумієте поняття «співавторство»? Рекламні ролики, фільми створюють у співавторстві. Яким чином можливе розпорядження майновими права на такі об'єкти авторського права? Чи можливе одноосібне розпорядження майновими правами? Якщо так, то за яких умов?
7. Як відрізнити винаходи і корисні моделі від:
  - комерційної таємниці, ноу-хау;
  - наукового відкриття.

Практичне заняття 2. Захист прав інтелектуальної власності. Договори у сфері інтелектуальної власності (2 год.)

Мета:

навчальна: узагальнити знання про захист прав інтелектуальної власності та договірні способи розпорядження майновими правами інтелектуальної власності;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Питання для повторення: Поняття та підстави захисту прав інтелектуальної власності. Юрисдикційна форма захисту прав інтелектуальної власності. Неюрисдикційна форма захисту прав інтелектуальної власності. Поняття і зміст договорів у сфері інтелектуальної власності. Договори на етапі створення об'єкта інтелектуальної власності. Договори на етапі використання об'єкта інтелектуальної власності. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності. Інші договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Завдання:

1. Ознайомтесь зі зразками договорів у сфері інтелектуальної власності: (Інформація щодо державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір).
2. Підготуйте заяву (https://ukrpatent.org/atachs/PRYKLAD_Zaiava-na-reiestratsiiu-dohovoru.pdf) про реєстрацію договору, який стосується права автора на твір: а) договору щодо відчуження майнових прав інтелектуальної власності; б) ліцензійного договору.

Питання для аналізу:

1. Порівняйте поняття «охорона прав інтелектуальної власності» та «захист прав інтелектуальної власності».
2. Порівняйте поняття «альтернативний (позасудовий) захист прав інтелектуальної власності» та «неюрисдикційна форма захисту прав інтелектуальної власності».
3. Назвіть сутність та основні способи судового захисту?
4. Які органи державної влади здійснюють адміністративний захист прав інтелектуальної власності?
5. Що таке істотні та факультативні умови договору?
6. Сутність договору комерційної концесії?
7. Спільні та відмінні риси договору на створення службового твору та договору замовлення?

8. Охарактеризуйте ліцензійний договір та ліцензію: поняття, співвідношення?

Практичне заняття 3. Економіка інтелектуальної власності. Управління інтелектуальною власністю (2 год.)

Мета:

навчальна: узагальнити знання про комерціалізацію та управління правами на об'єкти інтелектуальної власності;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Питання для повторення: Інтелектуальна власність як нематеріальний актив. Оцінка вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності. Бухгалтерський облік інтелектуальної власності. Оподаткування операцій з об'єктами права інтелектуальної власності. Комерціалізація прав інтелектуальної власності. Поняття управління і принципи управління інтелектуальною власністю. Життєвий цикл об'єкта права інтелектуальної власності. Управління об'єктом інтелектуальної власності на різних етапах його життєвого циклу.

Питання для аналізу:

- Яка роль комерціалізації прав інтелектуальної власності в розвитку суспільства? Наведіть приклади. Відповідь обґрунтуйте.
- Як Ви розумієте поняття «баланс інтересів суб'єктів права інтелектуальної власності»? Наведіть приклади. Відповідь обґрунтуйте.
- Назвіть основні аспекти інтелектуального капіталу? Наведіть приклади. Відповідь обґрунтуйте.
- Назвіть основні переваги інтелектуальної власності в умовах ринкової економіки? Наведіть приклади. Відповідь обґрунтуйте.
- Охарактеризуйте процес комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності, в тому числі в університетах та наукових установах? Наведіть приклади. Відповідь обґрунтуйте.
- Сформулюйте поняття нематеріальних активів? Наведіть приклади. Відповідь обґрунтуйте.
- Вкажіть основні принципи управління інтелектуальною власністю? Наведіть приклади. Відповідь обґрунтуйте.

Частина 2 Патентознавство та набуття прав – 12 годин (6 практичних занять)

Практичне заняття №1.

Розв'язання винахідницьких задач. Патентно-інформаційний пошук.

Теоретична частина

- 1 Рівні винаходів. Добросовісні та недобросовісні патенти
- 2 Методи розв'язання винахідницьких задач
3. Вибір рубрики Міжнародної патентної класифікації
4. Виконання патентного пошуку (знайомство з патентними базами)
5. Демонстрація одного з методів розв'язання винахідницьких задач

Практична частина під час роботи в аудиторії

6. Визначити рубрику МПК об'єкта за завданням викладача та розписування назви розділу класу, підкласу, основної групи
7. Знайти за визначеною рубрикою МПК 1-3 патенти за патентними базами.
8. Опитування за темою заняття

Практична частина для самостійної роботи

8. Визначення рубрики МПК об'єкта за темою магістерської дисертації з назвою розділу, класу, підкласу, основної групи.
  9. Підбір 2-3 аналогів об'єкта за темою магістерської дисертації.
-

Практичне заняття №2.

Підбір аналогів і вибір найближчого аналога, побудова формули.

Теоретична частина

- 1 Підбір аналогів і вибір прототипу на винахід (корисну модель).
- 2 Узагальнення пар ознак
- 3 Складання формули винаходу (корисної моделі) на продукт/спосіб з використанням основних законів логіки.
- 4 Формальна експертиза формули (пошук помилок у формулах до реальних патентів).

Практична частина під час роботи в аудиторії

- 5 Виконання формальної експертизи формул за варіантами.
6. Опитування за темою заняття

Практична частина для самостійної роботи

- 7 Вибір найближчого аналога за темою магістерської дисертації
-

Практичне заняття №3. Оформлення заявки на реєстрацію майнових прав на винахід (корисну модель).

Теоретична частина

- 1 Підготовка бланку заявки.
- 2 Підготовка документів до заявки на прикладі реального патенту.

Практична частина під час роботи в аудиторії

- 3 Складання формули за завданням викладача.
- 4 Опитування за темою заняття/складання інших матеріалів заявки

Практична частина для самостійної роботи

- 5 Складання комплекту документів для реєстрації прав на корисну модель за темою ВИКЛЮЧНО своєї бакалаврської/магістерської дисертації.
-

Практичне заняття №4. Оформлення заявки на реєстрацію майнових прав на промисловий зразок.

Теоретична частина

- 1 Вибір рубрики МКПЗ за базою Укрпатенту, визначення назви промислового зразка
  - 2 Пошук промислових зразків (бази зареєстрованих промислових зразків)
-

3 Підготовка бланку заяви.

4 Оформлення заявки на реєстрацію промислових зразків на прикладах.

Практична частина під час роботи в аудиторії

5 Визначення переліку зображень промислового зразка

6 Опитування за темою заняття/складання інших матеріалів заявки.

Практична частина для самостійної роботи

7 Визначення кодів МКПЗ промислового зразка пов'язаного з темою магістерської дисертації. Пошук за базами Укрпатенту та ВОІВ. Складання опису та зображень.

Практичне заняття №5. Оформлення заявки на реєстрацію майнових прав на торговельну марку.

Теоретична частина

1 Збір вихідних даних.

2 Групування переліку товарів та послуг за кодами МКТП з застосуванням Інтернет-сервісу «Менеджер товарів та послуг» («Goods & Services Manager»).

3 Класифікація торговельних марок (ТМ) за Віденською класифікацією.

4 Підготовка опису торговельної марки, що містить словесну частину.

5 Підготовка бланку заяви та документів до неї.

6. Організація самостійного пошуку торговельної марки.

Практична частина під час роботи в аудиторії

7 Опитування за темою заняття/складання матеріалів заявки з визначенням рубрик Ніццької та Віденської класифікації.

Практична частина для самостійної роботи

8 Вибір існуючої/розробка нової торговельної марки для виробництва товарів/надання послуг, пов'язаних зі стартапом/темою магістерської дисертації (наприклад, для виробництва досліджуваних в дисертації продуктів/процесів, або для застосовного у виробництві обладнання/матеріалів). Пошук схожих торговельних марок

Практичне заняття №6. Охорона комерційної таємниці. Реєстрація авторського права.

Теоретична частина

1 Класифікація інформації з обмеженим доступом

2 Специфіка комерційної таємниці, її виявлення в матеріалах заявки на винахід (корисну модель) та документування

3 Порядок оформлення заявки на реєстрацію авторського права та визначення складу додаткових документів і матеріального носія

Практична частина під час роботи в аудиторії

4 Виявлення в матеріалах заявки на винахід (корисну модель) комерційної таємниці

5 Визначення переліку документів для реєстрації авторського права на конкретний об'єкт авторського права

6 Оформлення заявки на реєстрацію авторського права

Практична частина для самостійної роботи

7 Виявлення можливої комерційної таємниці до патенту за темою магістерської дисертації.

---

6. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Частина 1. Право інтелектуальної власності

До самостійної роботи студентів включається підготовка до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекцій, вивчення базової, додаткової літератури та законодавства, виконання практичних завдань.

№ з/п	Тема/питання, що виноситься на самостійне опрацювання	К-сть годин СРС
1.	Тема 1. Система інтелектуальної власності Ознайомитись з міжнародними документами у сфері інтелектуальної власності	2
2.	Тема 2. Виникнення і набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності Ознайомитись зі специфікою виникнення чи набуття права на нетипові об'єкти права інтелектуальної власності	2
3.	Тема 3. Захист прав інтелектуальної власності Ознайомитися зі способами захисту прав інтелектуальної власності	2
4.	Тема 4. Договори у сфері інтелектуальної власності Ознайомитися зі зразками договорів у сфері інтелектуальної власності: https://ukrpatent.org/uk/articles/copyright-reg (п. 5 Інформації щодо державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір) та підготувати заяву (https://ukrpatent.org/uk/articles/copyright-forms) про реєстрацію договору, який стосується права автора на твір: а) договору щодо відчуження майнових прав інтелектуальної власності; б) ліцензійного договору.	2
5.	Тема 5. Економіка інтелектуальної власності Ознайомитися зі специфікою оподаткування операцій з об'єктами права інтелектуальної власності	2
6.	Тема 6. Управління інтелектуальною власністю Ознайомитися з управлінням об'єктом інтелектуальної власності на різних етапах його життєвого циклу	2
	Разом	12

Частина 2 Патентознавство та набуття прав

№ з/п	Тема/питання, що виноситься на самостійне опрацювання	К-сть годин СРС
1.	Тема 7 Створення і патентно-інформаційні дослідження об'єктів прав промислової власності Поняття "системи" і системний підхід у творчому процесі. Методологічна основа і соціальні аспекти науково-технічної творчості. Етапи розробки винаходу. Психологічні особливості науково-технічної творчості. Визначення та основні поняття про інженерну психологію. Ознайомитись з рубрикою Міжнародної патентної класифікації, що відповідає темі магістерської дисертації. Знайти аналоги об'єкта за темою магістерської дисертації та обрати найближчий аналог. СРС до Практичного заняття 1	4
2.	Тема 8 Правова охорона результатів науково-технічної творчості Ознайомитись з « Правилами складання та подання заявки на винахід і заявки на корисну модель », « Правилами складання та подання заявки на промисловий зразок ». Нормативно-правовими актами щодо напівпровідникових виробів. Скласти формулу винаходу чи корисної моделі за темою своєї магістерської дисертації. Скласти комплект документів для реєстрації прав на корисну модель за	8,5

	темою своєї атестаційної роботи. Визначити коди МКПЗ промислового зразка темою своєї роботи. Скласти опис та визначити зображення. Ознайомитись з пошуковими базами щодо промислових зразків. Ознайомитись з видами інформації, що не може бути віднесена до комерційної таємниці СРС до Практичного заняття 2, 3, 4, та 6 (частина)	
3.	Тема 9 Правова охорона комерційних позначень Ознайомитись з « Правилами складання, подання та розгляду заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг ». Визначення кодів Ніщської та Віденської класифікації. Вибір схожих торгівельних марок СРС до Практичного заняття 5	3
4.	Тема 10 Правова охорона авторських та суміжних прав. Ознайомитись з Порядком державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір СРС до Практичного заняття 6(частина)	1,5
5.	Тема 11 Недобросовісна конкуренція її види, механізми попередження, виявлення та протидії. Ознайомитись з Законом України "Про захист від недобросовісної конкуренції» та з угодою про асоціацію	1
6	Підготовка до МКР	2
7.	Підготовка до заліку	4
	Разом	36

ПОЛІТИКА ТА КОНТРОЛЬ

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

7.1. *Форми роботи*

Лекції проводяться з використанням наочних засобів представлення матеріалу та з використанням методичних матеріалів, доступ до яких наявний у здобувачів вищої освіти. Студенти отримують всі матеріали через e-mail, кампус чи telegram-групу.

Здобувачі вищої освіти залучаються до обговорення лекційного матеріалу та задають питання, щодо його сутності.

На практичних заняттях застосовуються форми індивідуальної та колективної роботи (командна робота, парна робота) для реалізації завдань викладача на набуття навичок самостійної практичної роботи.

Під час вивчення курсу застосовуються стратегії активного і колективного навчання, які визначаються наступними методами і технологіями:

1. методи проблемного навчання (проблемний виклад, частково-пошуковий (евристична бесіда) і дослідницький метод);
2. особистісно-орієнтовані (розвиваючі) технології, засновані на активних формах і методах навчання ("мозковий штурм", "аналіз ситуацій" тощо);
3. інформаційно-комунікаційні технології, що забезпечують проблемно-дослідницький характер процесу навчання та активізацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти (електронні презентації, застосування на основі комп'ютерних і мультимедійних засобів практичних завдань (тести), доповнення традиційних навчальних занять засобами взаємодії на основі мережевих комунікаційних можливостей (програмні засоби, мобільні додатки тощо).

7.2. *Правила відвідування занять*

Заняття можуть проводитись в навчальних аудиторіях згідно розкладу. Також заняття можуть проводитись онлайн в синхронному режимі з використанням засобів відеозв'язку за

умови однозначної ідентифікації здобувача вищої освіти. Проведення занять онлайн повинне бути передбачене відповідним наказом по КПІ ім. Ігоря Сікорського.

За наявності поважних причин здобувач вищої освіти повинен завчасно (за 1 день) повідомити викладача про причини можливого пропуску контрольного заходу.

Якщо завчасно повідомити не вдалось, здобувач вищої освіти протягом одного тижня має зв'язатись із викладачем для погодження форми і порядку усунення заборгованості.

Якщо аудиторне заняття випадає на неробочий день (святковий, пам'ятний тощо), то матеріал такого заняття частково переходить в категорію "Самостійна робота здобувачів вищої освіти", а частково додається до наступного заняття. Також можлива економія часу на пропущені заняття при виконанні модульної контрольної роботи в позаурочний час (шляхом тестування).

7.3. Правила призначення заохочувальних та штрафних балів

Заохочувальні бали за:

+ 5 балів – за активну роботу щонайменше на 5-ти лекціях (запитання, прохання уточнити аспекти лекційного матеріалу, конструктивне заперечення викладеної інформації та участь в дискусіях);

+ 10 балів – студенту автору (винахіднику) об'єкта на який подана заявка (тільки за умови подання комплексу матеріалів та номера заявки);

+ до 10-ти - засвоєння дистанційного курсу ВОІВ DL-101 "Основи інтелектуальної власності" (Безкоштовно), за умови надання скріну результату фінального іспиту. Засвоєння під час занять платних курсів не заохочується. Засвоєння під час занять інших безкоштовних курсів (а також платних курсів, які оплачені студентом до першого вересня, при викладанні дисципліни в першому семестрі чи до першого лютого, при викладанні в другому семестрі), щодо інтелектуальної власності, здійснюється за умови такого обсягу курсу, що є рівнозначним обсягу вищезгаданого курсу (щонайменше 50 год.);

+ до 5-ти - засвоєння дистанційного курсу ВОІВ DL101R - DL-101 для українських студентів мовою, відмінною від російської, а для іноземних студентів – мовою відмінною від мови країни, з якої походить студент (додається до вищезазначених балів за курс).

Штрафні бали не передбачені.

8. Політика університету

8.1. Політика щодо академічної доброчесності

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

8.2. Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>

Оцінювання та контрольні заходи

Головна частина рейтингу студента формується через активну участь у практичних заняттях та отримання результатів модульної контрольної роботи.

Модульну контрольну роботу та залік проводить лектор з розділу 2 (викладач кафедри Конструювання машин Механіко-машинобудівного інституту).

Частина 1. Право інтелектуальної власності

Поточний контроль: експрес-опитування за темою заняття, тестування, вирішення правових задач, підготовка проєктів документів

Календарний контроль: здійснюється двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу.

Семестровий контроль: залік з двох частин навчальної дисципліни проводить лектор з розділу 2 (викладач кафедри Конструювання машин Механіко-машинобудівного інституту).
Умови допуску до семестрового контролю: встановлюються лектором 2 частини навчальної дисципліни

Частина 2 Патентознавство та набуття прав

Поточний контроль: експрес-опитування за темою заняття, тестування, вирішення завдань, підготовка СРС

Календарний контроль: здійснюється двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу.

Семестровий контроль: залік з двох частин навчальної дисципліни проводить лектор з розділу 2 (викладач кафедри Конструювання машин Механіко-машинобудівного інституту).

Умови допуску до семестрового контролю: встановлюються лектором 2 частини навчальної дисципліни

РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Частина 1. Право інтелектуальної власності

1) Поточний контроль: експрес-опитування за темою заняття, виконання тестових завдань, обговорення правових кейсів, підготовка проєктів документів.

Рейтинг студента складається з балів, що отримуються за експрес-опитування за темою заняття, обговорення правових кейсів, вирішення практичних завдань, доповнення відповідей інших студентів у процесі дискусії на практичних заняттях, виконання тестових завдань онлайн та підготовки проєктів документів. Всього за 1 практичне заняття студент може отримати до 11 балів. У випадку відсутності студента на практичному занятті, необхідно відпрацювати пропущене заняття шляхом вирішення онлайн-тестів (доступ до тесту надає викладач) або вирішення правових задач (шляхом надсилання роботи на електронну пошту викладача).

	Вид активностей	Максимально можливий бал
Практичне заняття №1	експрес-опитування за темою заняття, обговорення правових кейсів, доповнення відповідей інших студентів у процесі дискусії на практичних заняттях,	11
Практичне заняття №2	виконання тестових завдань, підготовка практичних завдань	11
Практичне заняття №3		11
Всього за частину 1		33

2) Календарний контроль: здійснюється двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу.

Критерій	Перший	Другий
Термін	8-й тиждень	14-й тиждень
Умови отримання позитивного результату	якщо поточний рейтинговий бал складає не менше 50% від максимального можливого балу на момент календарного контролю	якщо поточний рейтинговий бал складає не менше 50% від максимального можливого балу на момент календарного контролю

Частина 2 Патентознавство та набуття прав

Оцінювання здобувача вищої освіти на практичних заняттях

Поточний контроль:

Ваговий бал – в середньому 5 за 2 академічних години - одне практичне заняття. Для практичного №3 максимальний бал 10. Студенти можуть на кожному занятті обирати проходження тесту чи реальну **свою** роботу над об'єктами під час чи після практичного заняття (для таких робіт можуть бути нараховані і додаткові бали).

Для оцінки при дистанційному (оцінка, переважно, шляхом тестування) навчання до 5 балів – студент підготовлений до практичного заняття, присутній на ньому та здав тест (до 5-6ти балів) чи завдання (до 5-6ти балів);

до 5 балів – студент відсутній на занятті, **протягом 2-х тижнів** після проведення відповідного практичного заняття **взяв завдання у викладача**, самостійно опрацював тему та виконав і подав виконане завдання **протягом 2-х тижнів** після практичного заняття;

до 2-х балів - студент, який був присутній на занятті та здав тест чи завдання і додатково виконав самостійну роботу до заняття (окрім практичного №3) **протягом 2-х тижнів** після проведення відповідного практичного заняття ;

0 балів – студент відсутній на занятті, не опрацював тему самостійно, завдання викладача не виконав.

Для оцінки при очному (не дистанційному) навчання та шляхом виконання завдань викладача чи вирішення власних задач, пов'язаних з професійною діяльністю

до 6 балів – студент підготовлений до практичного заняття, присутній на ньому активно поводить на заняттях (ставить та відповідає на питання, бере участь в обговореннях тощо), виконує завдання викладача (ставиться дуже рідко, якщо студент "вразив" знаннями);

до 5 балів – студент підготовлений до практичного заняття, присутній на ньому виконує завдання викладача вірно і вчасно (протягом **2-х тижнів** після проведення відповідного практичного заняття);

до 5 балів – студент відсутній на занятті, **протягом 2-х тижнів** після проведення відповідного практичного заняття **взяв завдання у викладача чи здійснив роботу за темою магістерської дисертації**, самостійно опрацював тему та виконав і подав виконане завдання **протягом 2-х тижнів** після практичного заняття;

до 2-х балів - студент, який був присутній на занятті та виконав завдання і додатково виконав самостійну роботу до заняття (окрім практичного № 3) **протягом 2-х тижнів** після проведення відповідного практичного заняття ;

0 балів – студент відсутній на занятті, не опрацював тему самостійно, завдання викладача не виконав.

№ З/п	Контрольний захід	Ваговий бал
1	Виконання практичного завдання 1. Розв'язання винахідницьких задач. Патентно-інформаційний пошук.	5
2	Виконання практичного завдання 2. Підбір аналогів і вибір найближчого аналога, побудова формули.	5
3	Виконання практичного завдання 3. Оформлення заявки на реєстрацію майнових прав на винахід (корисну модель).	10
4	Виконання практичного завдання 4. Оформлення заявки на реєстрацію майнових прав на промисловий зразок.	5
5	Виконання практичного завдання 5. Оформлення заявки на реєстрацію майнових прав на торговельну марку.	5

6	Виконання практичного завдання 6. Охорона комерційної таємниці. Реєстрація авторського права.	5
	Всього за практичні завдання	35
7	Модульна контрольна робота. Ч.1 Винаходи, корисні моделі, промислові зразки	17
8	Модульна контрольна робота. Ч.2 Раціоналізаторська пропозиція, комерційні позначення, комерційна таємниця, ноу-хау, авторське право, суміжні права	15
	Всього за модульну роботу	32
	Всього за частину 2	67

Календарний контроль: здійснюється двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силябусу.

Критерій	Перший	Другий
Термін	8-й тиждень	14-й тиждень
Умови отримання позитивного результату	якщо поточний рейтинговий бал складає не менше 50% від максимально можливого балу на момент календарного контролю	якщо поточний рейтинговий бал складає не менше 50% від максимально можливого балу на момент календарного контролю

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

8.1. Види контролю

Вид контролю	Спосіб контролю
<i>Поточний контроль</i>	Перевірка виконання практичних занять відповідно до розкладу занять, модульні контрольні роботи
<i>Календарний контроль</i>	Проводиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силябусу
<i>Семестровий контроль</i>	Залік

8.2. Рейтингова система оцінювання

Загальний рейтинговий бал дисципліни "Інтелектуальна власність та патентознавство" (максимум 100 балів):

$$R_{\Sigma} = R_1 + R_{\text{Пр}1} + R_{\text{Пр}2} + R_{\text{Пр}3} + R_{\text{Пр}4} + R_{\text{Пр}5} + R_{\text{Пр}6} + R_{\text{МКР}1} + R_{\text{МКР}2},$$

де R_1 – рейтинговий бал за розділ "Інтелектуальна власність та патентознавство – 1. Право інтелектуальної власності" (від 0 до 33 балів включно) – виставляється викладачем відповідного модуля; $R_{\text{Пр}1} \dots R_{\text{Пр}6}$ – рейтингові бали за виконання робіт, передбачених практичними заняттями №1...№6; $R_{\text{МКР}1}$ та $R_{\text{МКР}2}$ – рейтингові бали за 1-у і 2-гу модульні контрольні роботи – див. п. 7.5.

Остаточний рейтинг не може перевищувати 100 балів.

8.3. Залікова контрольна робота

Якщо здобувача вищої освіти не задовольняє набрана кількість балів то результати рейтингової оцінки скасовуються і здобувач вищої освіти пише залікову контрольну роботу з усієї дисципліни "Інтелектуальна власність та патентознавство".

Залікова контрольна робота являє собою тест, який може бути оцінений від 0 до 100 балів.

Запитання можуть бути:

- у вигляді традиційного запитання;
- у вигляді твердження, з яким здобувач може погоджуватись (відповідь "так") або не погоджуватись (відповідь "ні").

8.4. Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою

Кількість балів	Оцінка
95...100	Відмінно
85...94	Дуже добре
75...84	Добре
65...74	Задовільно
60...64	Достатньо
Менше 60	Незадовільно

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

1. Наявність одноосібного патенту на винахід (корисну модель) порівнюється до виконання роботи на практичних заняттях №2 та №3 з максимальним ваговим балом.

2. Наявність одноосібного патенту на промисловий зразок порівнюється до виконання роботи на практичному занятті №4 з максимальним ваговим балом.

3. Наявність одноосібного свідоцтва про реєстрацію знаку для товарів та послуг порівнюється до виконання роботи на практичному занятті №5 з максимальним ваговим балом.

4. Наявність одноосібного свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір порівнюється до виконання роботи на практичному занятті №1 з максимальним ваговим балом.

5. Наявність сертифікату курсу ВОІВ DL-177 Використання патентної інформації порівнюється до виконання роботи на практичних заняттях №1 та №2 з максимальним ваговим балом.

6. Для іноземних студентів, для яких недоцільне вивчення законодавства України, можливе зарахування курсів ВОІВ DL-101 "Основи інтелектуальної власності", за умови надання скріну результату фінального іспиту (оцінюється до 50 балів), DL-177 Використання патентної інформації (оцінюється до 20ти балів), DL-101PCT Введення в договір про патентну кооперацію (оцінюється до 5ти балів). Патент – оцінюється до 25ти балів (пошук патенту своєї країни, що стосується спеціальності, пошук аналогів до нього, додатково до тих, що зазначені в патенті, опис суті кодів INID патенту, виділення структурних елементів патенту: рубрики МПК, до якої належить винахід, інформації що складає формулу та таких розділів опису: галузь техніки, до якої належить винахід; рівень техніки; суть винаходу; перелік фігур креслення, якщо на них є посилання в описі; відомості, які підтверджують можливість здійснення; підготовка проекту формули для свого винаходу).

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Частина 1.

Складено: к.ю.н. Боярчук Олександр
Миколайович,
к.ю.н. Яшарова Марія Миколаївна,

Частина 2.

Складено: к.т.н., доц. Ромашко Алла Сазонівна,
к.т.н., доц. Юрчишин Оксана Ярославівна
к.т.н., доц. Самойленко Олексій Васильович;

Ухвалено:

Кафедрою Конструювання машин ММІ (протокол № ____ від ____ червня 2024 р.)
Кафедрою інтелектуальної власності та приватного права (протокол №11 від 05 червня 2024 року)

Погоджено Методичною комісією факультету соціології і права (протокол № 9 від 26.06.2024року)